

Платформа V

Антикризове управління корпоративними фінансами

УДК 336.6

Божко В.О.,

студент 6-го курсу,

ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

Світові тенденції антикризового управління та перспективи їх впровадження в Україні

У наш час в умовах фінансової кризи компаніям важливо організовувати поточні процеси таким чином, щоб підтримувати їх конкурентну перевагу, позиціонувати на ринку та підтримувати стабільність в організації. Зміна бізнес-середовища створила достатньо проблем для багатьох компаній: тривалий період економічного зростання та позитивні очікування означали, що альтернативні варіанти розвитку компанії не будуть доступні у випадку погіршення економічного середовища. Таким чином, в умовах нестабільного зовнішнього середовища особливе значення має використання антикризового управління вітчизняними компаніями та виявлення їх довгострокових тенденцій.

Метою даної роботи є аналіз світових тенденцій антикризового управління та надання рекомендацій щодо адаптації та реалізації антикризової політики в Україні.

Антикризове управління в широкому сенсі - це система заходів щодо діагностики, попередження, нейтралізації та подолання кризових явищ та їх причин на всіх рівнях економіки. Іншими словами, це управління ризиками та запобігання банкрутству організації [1].

Узагальнюючи досвід боротьби з фінансовими кризами у провідних економіках світу (США, Японія, Німеччина, Фінляндія тощо), ми можемо дізнатися дієві інструменти управління та підвищити ефективність української фінансової, економічної, соціальної та інноваційної політики. У той же час не

варто буквально копіювати закордонний досвід. Економічні умови, в яких знаходиться Україна, відрізняються від умов промислово розвинених країн. Такі відмінності особливо очевидні в тому, що падіння ВВП та промислового виробництва відбувається при двозначних річних темпах інфляції.

Світова практика антикризового управління розрізняє експрес-аналіз стану організації (експертна оцінка) і діагностику кризового стану організації. Використання експрес-аналізу організації має на меті швидке виявлення чинників кризи та швидке реагування на них, яке передбачає прийняття та застосування оперативних управлінських рішень. Однією з умов проведення експертної оцінки є забезпечення достовірності інформації.

Експрес-аналіз передбачає вивчення зведеної фінансової документації за останні три роки, бізнес-плану організації, договорів і контрактів, інформацію про клієнтів і постачальників, інформацію останніх фінансових звітів керівництва і інших матеріалів. Час проведення експрес-аналізу залежить від складності та масштабів економічної діяльності.

Зарубіжний досвід визнає багато класифікацій криз. Проте, найбільш поширена класифікація, яка передбачає поділ криз на раптові та тліючі. Крім того, на частку криз, що тліють, припадає понад 70 відсотків усіх криз в організаціях по всьому світу.

Закордонні бізнес-організації, мають декілька основних причин настання криз:

- зовнішні причини криз бізнес-організації;
- внутрішні причини криз бізнес-організації;
- роль розголосу і громадського обговорення негативних відомостей про підприємство як причина його кризи [2].

Стратегія антикризового управління іноземними бізнес-організаціями - це поєднання фаз життєвого циклу та інтенсивності конкуренції. Конкурентна перевага бізнесу залежить від таких ключових факторів успіху: виробничі витрати, диференційована пропозиція групи товарів тощо.

В сучасних бізнес організаціях, можна спостерігати наявність декількох спеціальних менеджерів з антикризового управління. Тому, сучасному антикризовому управлінню в Україні, потрібні спеціальні, кваліфіковані менеджери з певною підготовкою до антикризового управління та набором певних особистісних якостей.

Світовий досвід антикризового управління, що розглядається в моїй роботі, є дещо специфічним, тому що пристосований до особливостей ринкової економіки розвинених країн. Проте, деякі принципи та аспекти антикризової роботи можна застосувати в українських реаліях.

Якщо сформулювати принципи антикризового управління в країнах ЄС на макроекономічному рівні, то слід зазначити декілька з них:

1. Необхідність оптимального балансу між державним та приватним секторами. У цьому випадку це співвідношення може змінюватися під впливом соціально-економічних умов. У випадку неефективності державного сектора - це можлива приватизація, а у випадку проблем та загроз приватного сектору - одержавлення.

2. Забезпечення високого рівня інвестицій державними регуляторними методами (і як результат – зростання основних фондів підприємств та технічний рівень виробництва).

3. Необхідність підтримки інновацій на державному рівні [3].

Отже, антикризова політика управління привертає значну увагу в країнах з провідною економікою у всьому світі. Зарубіжна практика антикризового управління включає експрес-аналіз стану організації та діагностику кризового стану підприємства. Ці два компоненти слід враховувати при створенні системи управління кризовими ситуаціями для вітчизняних компаній. У цьому контексті важливо адаптувати європейський досвід управління кризами до українських обставин. Адже законодавство, рівень економічного розвитку та чинники, що призводять до кризи компаній у нашій країні, сильно відрізняються від таких у Європі. За таких обставин система антикризового управління українськими

компаніями може підвищити їх стійкість та конкурентоспроможність на внутрішньому та зовнішньому ринках.

Список використаних джерел:

1. Ларіонова І.К. Антикризове управління / І.К. Ларіонова – К. Наука, 2016. – 362 с.
2. Продіус Ю.І. Основи управлінського консультування: консп. лекц./ Ю.І. Продіус – Одеса: видавець Букаєв Вадім Вікторович, 2015. – 101 с.
3. Довгань Д.А. Антикризове управління як спосіб запобігання та упередження неплатоспроможності корпорації / Д.А. Довгань // Вісник Чернівецького торговельно–економічного інституту. Економічні науки. – 2015. – Вип. 3. – С. 152–156.
4. Коваленко О.В. Методи антикризового управління підприємством / О.В. Коваленко, С.В. Галь // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії: збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 8. – С.107–114

УДК 336.71; 658.15

Бондаренко Л. А.,

к.е.н., доцент кафедри фінансів,

банківської справи та страхування,

Криворізький національний університет,

Потанчук А. В.,

здобувач вищої освіти факультету

економіки та управління бізнесом,

Криворізький національний університет

Антикризове управління фінансами корпорацій: сутність та методи

Сучасний рівень нестабільності економіки України та зростання внутрішніх та зовнішніх загроз, що провокують дестабілізацію фінансового стану підприємства, підвищують потребу у вивченні механізму функціонування антикризового управління.